

Datum 2020-09-09
Författare Risktillsyn Försäkring

FI Dnr 20-20376

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Konsekvensredogörelse för pensionsstiftelser – en vägledning

Inledning

En pensionsstiftelse (stiftelse) som tryggar utfästelser för 100 eller fler personer ska upprätta en konsekvensredogörelse enligt 16 f § lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m. (tryggandelagen). Även stiftelser som själva valt att omfattas av motsvarande tillsyn ska upprätta en konsekvensredogörelse.

Redogörelsen ska omfatta de konsekvenser som stiftelsens placeringsriktlinjer får för stiftelsen och dem som omfattas av stiftelsens ändamål. En konsekvensredogörelse ska också göras när placeringsriktlinjerna ändras. Redogörelsen motsvarar det som tidigare kallades för konsekvensanalys.

Placeringsriktlinjer med tillhörande konsekvensredogörelse ska skickas in som två separata dokument till Finansinspektionen (FI) senast när riktlinjerna börjar användas. Placeringsriktlinjerna ska offentliggöras men inte konsekvensredogörelsen.

FI får ofta frågor om vad en konsekvensredogörelse ska innehålla och har därför tagit fram detta vägledningsdokument. Syftet med denna vägledning är att vara ett stöd när en stiftelse ska göra en konsekvensredogörelse. Det är lämpligt att redogörelsen utformas så att den blir till nytta för styrelsens egen uppföljning av den valda placeringsstrategin.

Finansinspektionens föreskrifter om pensionsstiftelser.

Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2019:19) om pensionsstiftelser kompletterar tryggandelagens krav. Enligt 4 kap. 9 § i dessa föreskrifter ska konsekvensredogörelsen innehålla:

1. en beskrivning av stiftelsens tillgångar,
2. en kvantifiering av den avkastning och risk som den valda placeringsstrategin förväntas medföra,
3. de beräkningar som kvantifieringen grundar sig på, och
4. en beskrivning av vilka effekter på pensionsstiftelsens tillgångar miljöfaktorer, sociala faktorer och företagsstyrningsfaktorer förväntas få, om pensionsstiftelsen beaktat sådana faktorer i sina placeringsbeslut.

Beskrivning av stiftelsens tillgångar (9 § 1)

Pensionsstiftelsens tillgångar bör beskrivas på ett övergripande sätt så att läsaren får en god uppfattning av hur stiftelsens portfölj är uppbyggd och hur tillgångarna förvaltas. Därför bör tillgångarna delas upp på de tillgångsslag som finns i portföljen till exempel aktier, räntebärande papper, fastigheter, olika typer av fonder eller andra tillgångsslag. Beskrivningen bör utgå från den faktiska portföljen (referensportföljen). Det är oftast inte nödvändigt att inkludera listor över innehavet av enskilda värdepapper, om inte portföljen är mycket koncentrerad.

Det bör framgå i redogörelsen om stiftelsen har tillgångar i utländsk valuta, till exempel aktieinnehav.

Den genomsnittliga räntebindningstiden eller durationen bör framgå för portföljens räntepapper.

Kvantifiering av avkastning och risk (9 § 2)

Konsekvensredogörelsen ska innehålla kvantitativ information om vilken avkastning och risk som stiftelsen förväntar sig utifrån den valda placeringsstrategin. Förväntad avkastning och risk bör delas upp på varje väsentligt tillgångsslag. Det FI menar med begreppet risk är att den förväntade avkastningen inte uppnås.

Konsekvensredogörelsen bör innehålla beräkningar av vad den totala avkastningen kan komma att bli vid olika, särskilt sämre, avkastningsnivåer för de enskilda tillgångsslagen. På detta sätt visar konsekvensredogörelsen de risker styrelsen tar med stiftelsens tillgångar för att uppnå den avkastning man förväntar sig.

Beräkning som kvantifieringen grundar sig på (9 § 3)

Vidare ska konsekvensredogörelsen innehålla de beräkningar som kvantifieringen av avkastning och risk grundar sig på. Enligt FI innebär detta att konsekvensredogörelsen bör innehålla en förklaring till hur dessa mått på avkastning och risk har beräknats för respektive placeringsslag.

Stiftelsen avgör själv vilka beräkningar man behöver göra för att ge en tillräckligt god bild av sin förväntade avkastning och av den aktuella risknivån. Några begrepp som kan komma att figurera i detta avsnitt är simulering, aktiefall, tracking error, duration, fastighetsfall eller VaR (value at risk).

Även om det är arbetsgivaren som står för pensionsåtagandena och stiftelsens tillgångar utgör en pant för dessa åtaganden ser FI gärna att konsekvensredogörelsen innehåller en koppling till det pensionsåtagande som stiftelsen tryggar.

Hållbarhetsaspekter (9 § 4)

Om stiftelsen beaktar miljöfaktorer, sociala faktorer eller andra företagsstyrningsfaktorer i sina placeringsbeslut ska konsekvensredogörelsen innehålla en beskrivning av effekterna. FI förväntar sig däremot inte en kvantifiering av dessa effekter.

Tillsyn

På webbplatsen www.fi.se finns mer information om vilken tillsyn FI bedriver för olika stora pensionsstiftelser.